



حمید دهقان

# آشیانه‌ی عقاب

## دیداری کوتاه از موزه‌های آلاشت و شهرکرد

### اشاره

در واپسین ماه سال قرار داریم و از آخرین روزهای همین ماه سفرهای نوروزی آغاز خواهد شد. حمید دهقان، این بار در آستانه‌ی مسافرت‌های عید، موزه‌ای را در دل جنگل‌های منطقه‌ی فیروزکوه و در راه رسیدن به محمودآباد به ما معرفی کرده است که می‌تواند گزینه‌ی خوبی برای قرار گرفتن در فهرست مکان‌های بازدید نوروزی باشد. هم‌چنین، او به کسانی که دوست دارند مرکز کشور را برای سفرهای نوروزی انتخاب کنند، در مطلبی جداگانه موزه‌ی باستان‌شناسی شهرکرد را معرفی کرده است.



موزه‌ی باستان‌شناسی شهرکرد

آثار مردم‌شناسی مورد بهره‌برداری قرار گرفت و در سال ۱۳۸۸ به‌عنوان موزه‌ی مردم‌شناسی آلاشت گشایش یافت.

آثار و اشیای موزه‌ی مردم‌شناسی آلاشت را مردم محل و بخشی از آن را سازمان میراث فرهنگی از تهران و سایر استان‌ها اهدا کرده‌اند.

با توجه به این که در گذشته در منطقه‌ی آلاشت مردم از ظروف و اشیای مسی استفاده نمی‌کرده‌اند، بیشتر

آثار موجود در موزه را ادوات چوبی تشکیل می‌دهد. یک منبر ارزشمند چوبی، نوعی نردبان که به زبان محلی

«کاتی» نام دارد با ۲۵۰ سال قدمت و ساخته شده از چوب درخت گلایی وحشی و ده‌ها شیء مورد استفاده‌ی

مردم در گذشته‌های دور و نزدیک از جمله موجودی موزه است که هر تماشاجاری از دیدن آن‌ها لذت می‌برد.

اگر روزی، روزگاری گذرتان به شهر آلاشت افتاد که برخی آن را «خیال مه‌آلود» و جمعی «آشیانه‌ی

عقاب» نامیده‌اند، یک رستوران سنتی رو به دره و خانه‌های زیبا با شیروانی‌های رنگارنگ از شما هنگام

صبحانه با عسل و خامه‌ی محلی و شام و ناهار با کباب چنجه و دوغ محلی پذیرایی می‌کند.

### موزه‌ی باستان‌شناسی شهرکرد

موزه‌ی باستان‌شناسی شهرکرد، مرکز استان چهارمحال و بختیاری، در ساختمان زیبای یک حمام

قدیمی متعلق به سال ۱۳۲۶ شمسی احداث شده است. در این موزه بیش از ۹۰۰ قطعه مهر و سکه، آثار

سفالین، فلزی و سنگی، شیشه‌ای و گلی که از تپه‌ها و محوطه‌های باستانی این استان به دست آمده است،

نگهداری می‌شود. آثار نگهداری شده در موزه‌ی شهرکرد مربوط به

پیش از تاریخ، دوران تاریخی و دوران اسلامی است. آثار پیش از تاریخ را ابزارآلات سنگی و استخوانی، پیکره‌های

گلی و ظروف سفالی تشکیل می‌دهد. ابزارهای سنگی آن به هزاره‌های هفتم و ششم پیش از میلاد تعلق دارد

و از مناطق لردگان و گندمان کشف شده است. برخی از این اشیاء شامل تیغه‌های کوچک سنگی با لبه‌های صاف

و انواع دیگر تیغه و قطعات سنگی از قبیل دسته‌هاون

شهر آلاشت در استان مازندران، قرار دارد. در جایی از جاده‌ی فیروزکوه به طرف محمودآباد و از ۴۰

کیلومتری قائم‌شهر - فیروزکوه با گذر از جاده‌ی فرعی حوالی راه سوادکوه، ضمن تماشای مناظر سحرانگیز و

جنگل‌های انبوه می‌توان یک خانه‌ی قدیمی را دید. این خانه که به عمومی **رضاخان** تعلق داشته، اکنون

به موزه‌ی مردم‌شناسی تبدیل شده و فرهنگ و تمدن طبرستان را به نمایش گذاشته است.

ساختمان ۱۵۰ ساله‌ی موزه‌ی مردم‌شناسی در طول عمر خود ماجراهای زیادی را پشت سر گذاشته

است. در سال ۱۳۳۶ طبقه‌ی دوم آن بر اثر زلزله تخریب شد؛ در حالی که روز به روز آسیب بیشتری می‌دید. در

سال ۱۳۴۹ وزارت فرهنگ و هنر ساختمان را خرید. با ثبت ملی بافت تاریخی شهر آلاشت، محافظت از این

ساختمان مورد توجه مسئولان شهری قرار گرفت و از سال ۵۳ تا ۵۸ از آن به‌عنوان موزه‌ی رضاشاه پهلوی

استفاده شد. با پیروزی انقلاب اسلامی این ساختمان یک سال به‌عنوان دبیرستان مورد استفاده قرار گرفت

و در سال ۱۳۵۹ وزارت فرهنگ آن را به کتابخانه‌ی عمومی تبدیل کرد. بالاخره در سال ۱۳۸۷ با کمک

شهرداری و مردم شهر، این خانه به‌عنوان نمایشگاه



موزه‌ی مردم‌شناسی آلاشت

از محدوده‌ی شهر بلداجی به دست آمده است. ابزارهای استخوانی متعلق به دوران نوسنگی است. پیکره‌های گلی با قدمتی حدود نه هزار سال و ظروف سفالی مربوط به هزاره‌ی چهارم پیش از میلاد است.

آثار دوران تاریخی این موزه از آثار سفالی هزاره‌ی سوم و ظروف متعلق به هزاره‌ی اول و دوم پیش از

میلاد از محوطه‌های «بروجن» به دست آمده است. هم‌چنین آثار فلزی از هزاره‌ی اول و دوم پیش از

میلاد مانند جام مفرغی با نقوش قلم‌زنی، خلاقیت و توانایی هنرمندان فلزکار چهارمحال و بختیاری را در آن

زمان‌ها نشان می‌دهد. آثار سنگی و یک آجر نوشته‌ی ایلامی به خط میخی از جمله آثار این موزه به شمار

می‌آید. از دوران اسلامی انواع آثار سفالی و شیشه‌ای، مهر

و سکه‌های طلا و نقره‌ی سلوکی، اشکانی و ساسانی و قالیچه‌ی بختیاری با قدمت ۲۰۰ سال، در تاریخی

مسجد اتابکان شهرکرد، ساخته شده در سال ۶۰۵ هجری قمری و صدها شیء ارزشمند دیگر در این موزه

نگهداری می‌شود.